

PETER VAN DER PLOEG SCHILDERT

Johan van der Wal

Noorderbreedte heeft een warm hart voor de kunst. In het geheel van informatie dat over natuur, landschap en milieu gegeven wordt, wordt de rol van de mens daarin niet zelden geïllustreerd door een kunstenaar aan het woord te laten. De omslagen van Han Jansen waarin Noorderbreedte is 'verrpakt', zijn daarvan een voorbeeld. Jan Kooistra heeft verleden jaar in ieder nummer een poëtische weergave gegeven van wat de natuur om hem heen bij hem teweeg brengt. Kunstenaars bezitten nu eenmaal de gave de indruk die de wereld op hen maakt op volstrekt unieke wijze weer te geven, er een eigen interpretatie van te geven. Interpretaties die ook anderen erg aan kunnen spreken.

Ook Peter van de Ploeg gebruikt het landschap waarin hij woont en leeft als basis voor zijn werk. Dit is voor hem het Waddengebied, waarin hij anderhalf jaar geleden neerstreek. De uit het Gelderse Rheden afkomstige schilder woont momenteel in Harlingen, van waaruit hij ruimschoots gelegenheid heeft het waddengebied te verkennen.

Waarom juist dit gebied?

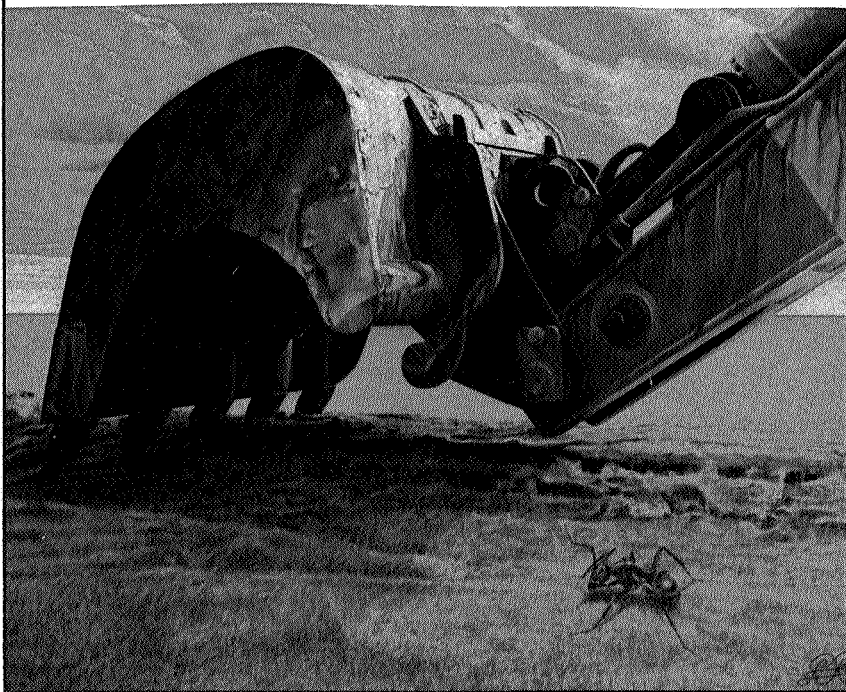
'Ik kom hier al heel lang. Voordat ik hier ging wonen zo'n vier maal per jaar, voornamelijk op Terschelling. Nu geloof ik niet zo erg in inspiratie maar wel aan iets wat je pakt, wat je bezighoudt. Ik kwam erachter dat ik dit gebied kon gebruiken in mijn werk, het betekende voor mij het begin van een nieuwe periode daarin. Sindsdien vormt het waddengebied er een wezenlijk onderdeel van. Maar om dat landschap goed te kunnen vastleggen, moet het mijn eigen omgeving zijn, dus moest ik hier ook gaan wonen. Ik heb er nog geen spijt van gehad'. Een kenmerk van de schilderijen die Peter van de Ploeg tot nog toe in z'n 'waddenperiode' gemaakt heeft, zijn de producten van menselijk technisch vernuft die in het landschap staan afgebeeld. Veelal zijn dat machines: graafwerktuigen die in een schrill contrast staan tot het landschap waarin ze zijn geplaatst. Wat wil je daarmee tot uitdrukking brengen? 'Dat heeft te maken met het begrip 'aanpassing'. De mens heeft het in zijn aard het landschap naar zijn hand te zetten, het te interpreteren.

Dat kan heel bedreigend overkomen, maar aan de andere kant kan het ook heel passend in een bepaalde situatie zijn. In het schilderij wat ik nu op stapel heb staan is de machine door de mens zelf vervangen. Dat heeft natuurlijk alles met mijzelf en met mijn opvatting van de maatschappij te maken. In mijn omgeving, in dit geval dat waddengebied, moet iets zijn wat mij, mijn eigen ik daarin, bevestigt. De machines die ik erin plaats, zijn voor mij een synoniem van de menselijke maatschappij, de cultuur. Een schilderij van alléén die wadden zou ik nooit maken, dan zou ik beter kunnen gaan fotograferen. Maar dat heeft voor mij geen zin, daar ben ik niet naar op zoek. Het wad is er omdat ik, de mens, er ben. Als ik er niet ben, is het wad er ook niet, in die opvatting. Ik wil de relatie tussen mens en natuur in beeld brengen, zoals ik die onderga'.
Wat heeft het dynamische karakter van het waddengebied jou te zeggen?

'Heel veel. Dit landschap is altijd in verandering. Binnen een heel kort tijdsbestek kan het een totaal ander beeld opleveren. De luchten bijv., heel bepalend voor wat je op zeker moment ziet, kunnen heel snel van vorm en kleur veranderen. Als je die veranderingen bewust ondergaat, leert je dat te kijken. Wat ik daarvan in beeld breng zijn natuurlijk momentopnamen, maar momenten kunnen heel lang duren'.
Peters doet 'Eenzaamheid' dat bij dit artikel is afgedrukt (helaas in zwartwit), toont een enorme gripper van een graafmachine die iets fascinerends heeft. De dreigende lucht erboven, weerspiegeld in de achterliggende zee, bevestigt dat beeld.

Stilstand is achteruitgang

'Het is gebaseerd op een dergelijke situatie die ik op de waddendijk op Terschelling aantrof. Het is de macht van het ding wat mij aangreep. Ik heb het 'Eenzaamheid' genoemd. De gripper

staat -uiteraard- stil, staat daar dreigend te zijn in het landschap. Maar nu kan het ding nóg zo dreigend zijn, het is óók een losstaand ding. En eenzaamheid verklaar ik als stilstand en stilstand is achteruitgang. Die grijper zal niet veranderen, het landschap er omheen, dat óók cultuur symboliseert, wél. Uiteindelijk is de natuur tot veel meer in staat dan welk technisch vernuft ook'.

Vóór dat je je in Harlingen vestigde, werkte je in Rhenen. Het Gelderse landschap is óók mooi en wijs. Wat mis je daar wat je hier wél aantref?

'Heel belangrijk voor mij is, dat ik hier de horizon kan zien, in tegenstelling tot de omgeving van mijn vroegere woonplaats. Ik kan hier tot de grenzen die door de horizon bepaald worden kijken. In de omgeving van Rhenen zie je geen horizon, maar alleen bossen. Nu zijn bossen natuurlijk ook mooi, maar ze beperken je blik, omdat ze vrij statisch zijn. Als mijn oog tot de horizon kan reiken, stimuleert dat m'n denken. Geen horizon kunnen zien houdt voor mij een beperking in. Die beperking valt hier weg, zodat ik beter kan werken. Schilderen is voor mij een middel, geen doel. Doordat middel

ties zo je wilt, vormen waarin je met anderen en je zelf omgaat. Die wijsheid hier biedt me de gelegenheid wat me dwars zit, vast te leggen'.

Je voelt je hier dus op je gemak, wat je gelegenheid tot werken biedt.

'Je leven gaat natuurlijk wel door, met alle ups en downs die er nu eenmaal bij horen, wadden of geen wadden om je heen. Maar deze omgeving biedt me de gelegenheid los te komen, en me tegelijk te laten pakken. Op het doek waaraan ik op dit moment werk staan drie mensen afgebeeld die angstig bij een dijk opkijken. Een dijk waarlangs een hek, een staaltje van menselijke inventiviteit, omhoog loopt. Zij zijn los, ze hebben zich gedistantieerd. Los van hun cultuur, vrij. Dat is misschien wat ik ook voel als ik langs de zeedijk loop en die hele waddenwereld van water en vogels om me heen zie en hoor. Door me te 'pakken' heeft dit landschap de kracht me los van de mensenwereld te kunnen maken'.

Peter van de Ploegs' schilderijen zijn van tijd tot tijd te koop via galerie O.K.K. in Oostzaan en komen vandaar in het circuit van andere galeries in het land terecht. De prijs per doek ligt rond de zes duizend gulden. Peter leeft van z'n werk; bij eventuele stagnatie doet hij een beroep op de Beeldende Kunstenaars Regeling. Vanaf 22 januari van dit jaar exposeert hij samen met zeven andere Harlinger kunstenaars in Galerie De Vis aan de Noorderhaven te Harlingen. Tijdens de komende zomer gaat Peter van één van z'n schilderijen litho's verspreiden, die genummerd en gesigneerd op ca. f 100,- per stuk komen.